

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ
(Ε.Λ.Κ.Ε.)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή

Τμήμα: ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Αύξων Αριθμός Θέσης:	3	ΠΛΗΡΗΣ (ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 6 ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΩΡΕΣ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ) Ή ΜΕΡΙΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΠΛΗΡΗΣ
Γνωστικό Αντικείμενο Θέσης:	Ψηφιακές Τεχνολογίες στις Ανθρωπιστικές Σπουδές		

ΜΑΘΗΜΑ 1			
Αύξων Αριθμός Μαθήματος:	1		
Κωδικός Μαθήματος:	ΦΣ-Y601		
Τίτλος Μαθήματος:	Φιλοσοφία της Φύσης - Φιλοσοφία της Τεχνολογίας		
Είδος Μαθήματος:	Υποχρεωτικό		
Ακαδημαϊκό Εξάμηνο στο οποίο θα προσφερθεί το μάθημα κατά το Ακ. Έτος 2024-2025:	6 ^ο	Εξάμηνο κατά το οποίο θα προσφερθεί το μάθημα:	ΕΑΡΙΝΟ
ECTS Μαθήματος:	5		
Ώρες διδασκαλίας Μαθήματος (Θεωρία):	3	Ώρες διδασκαλίας Μαθήματος (Εργαστήριο):	-
Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος:	Το μάθημα οργανώνεται σε δύο ευρείες θεματικές ενότητες οι οποίες επικοινωνούν αναπόφευκτα μεταξύ τους. Η επικοινωνία αυτή συνιστά και το πρώτο θέμα που πραγματεύεται το μάθημα, με άλλα λόγια, το εννοιολογικό ζεύγος φύσεως και τέχνης/τεχνικής. Ιδιαίτερως αναπτύσσονται οι βασικές θέσεις της φυσικής φιλοσοφίας του Αριστοτέλη με αφετηρία τα πρωτότυπα κείμενα και με αναφορά στα βασικά θέματά της, όπως η κίνηση, η θεωρία των τεσσάρων αιτιών κτλ. Στη συνέχεια παρακολουθούνται οι εννοιολογικοί και ευρύτεροι φιλοσοφικοί μετασχηματισμοί που οδηγούν μέσω του Μεσαίωνα στην Αναγέννηση, όπου η φύση όπως και η ύλη αποκτούν μια νέα σημασιοδότηση. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται δε στη ριζική αλλαγή στην αντίληψη περί κίνησης κατά την Επιστημονική Επανάσταση του δεκάτου εβδόμου αιώνα, η οποία προσδιορίζει νέες επιστημονικές και φιλοσοφικές στάσεις έναντι της φύσης. Έπειτα εξετάζεται η αναβίωση της φυσικής φιλοσοφίας που προκύπτει ως αντίδραση στη νοηματοδότηση της φύσης από την επιστήμη και τη φιλοσοφία του Διαφωτισμού (φιλοσοφία της φύσης του Schelling, οργανική και δυναμική αντίληψη περί φύσης ρομαντικών φιλοσόφων και θεωρητικών). Η αναφορά σε μείζονα φιλοσοφικά και επιστημονικά ρεύματα του όψιμου δεκάτου ενάτου και εικοστού αιώνα οδηγεί σε μια εκτενή κριτική θεώρηση του τρόπου με τον οποίο η παραδοσιακή φιλοσοφία της φύσης μπορεί να προσδώσει χρήσιμες εννοήσεις στον κριτικό αναστοχασμό		

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ (Ε.Λ.Κ.Ε.)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή

του ανθρώπου σήμερα, μέσα από ρεύματα όπως η περιβαλλοντική φιλοσοφία ή η «οικοφιλοσοφία» ("ecophilosophy").

Το δεύτερο μέρος του μαθήματος κάνει αναδρομή στις βασικές φιλοσοφικές θεωρήσεις περί τεχνικής από τον Αριστοτέλη έως και σήμερα. Οι κύριοι σταθμοί στη διαδρομή αυτή είναι ο F. Bacon, ο Descartes, ο Kant, ο Hegel, ο Marx, ο Husserl. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται κι εδώ στο σήμερα και στον τρόπο που οι σύγχρονες «έξυπνες» τεχνολογίες μετασχηματίζουν δραματικά την παραδοσιακή φιλοσοφική αντίληψη για την τεχνική. Θεματικές ενότητες: αρχαιοελληνική τέχνη και νεωτερική τεχνική - η τεχνολογική σκέψη στην πρώιμη νεωτερικότητα: από τον Bacon στον Descartes - τεχνολογία και καπιταλισμός από τον Adam Smith στον Karl Marx - τεχνολογία και ουτοπία από την Αναγέννηση έως σήμερα - ο «μύθος του Φρανκενστάιν» και η βαριά κληρονομιά της τεχνολογικής προόδου - οι ιστορικές καταβολές της σύγχρονης φιλοσοφίας της τεχνολογίας: η εγγελιανή κληρονομιά του Ernst Kapp και η καντιανή κληρονομιά του Friedrich Dessoir - τεχνολογία και επιστήμη στον ευρωπαϊκό μεσοπόλεμο: E. Husserl και M. Heidegger - η σύγχρονη τεχνοεπιστημονική κυριαρχία ως συνθήκη ανάδυσης της περιβαλλοντικής φιλοσοφίας ή «οικοφιλοσοφίας».

Το τρίτο μέρος του μαθήματος περιλαμβάνει μια κατόπτευση του πεδίου της φιλοσοφίας των νέων (ψηφιακών και μεταψηφιακών) τεχνολογιών τόσο αυτοτελώς όσο και στη διάδρασή τους με κλάδους των κοινωνικών επιστημών, ιδιαιτέρως τις σπουδές επιστήμης και τεχνολογίας (science and technology studies) και το υβριδικό πεδίο των ψηφιακών σπουδών που προβληματοποιεί τις νέες τεχνολογίες μέσα από ένα δυναμικό διεπιστημονικό πρίσμα.

ΜΑΘΗΜΑ 2

Αύξων Αριθμός Μαθήματος:	2		
Κωδικός Μαθήματος:	ΦΣ-ΕΦ 608		
Τίτλος Μαθήματος:	Σύγχρονη Φιλοσοφία και Πολιτισμικές Σπουδές		
Είδος Μαθήματος:	Επιλογής		
Ακαδημαϊκό Εξάμηνο στο οποίο θα προσφερθεί το μάθημα κατά το Ακ. Έτος 2024-2025:	6 ^ο	Εξάμηνο κατά το οποίο θα προσφερθεί το μάθημα:	ΕΑΡΙΝΟ
ECTS Μαθήματος:	5		
Ώρες διδασκαλίας Μαθήματος (Θεωρία):	3	Ώρες διδασκαλίας	-

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ (Ε.Λ.Κ.Ε.)

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Πρόγραμμα
Ανθρώπινο Δυναμικό και
Κοινωνική Συνοχή

	Μαθήματος (Εργαστήριο):
Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος:	Το μάθημα «Σύγχρονη Φιλοσοφία και Πολιτισμικές Σπουδές» εξετάζει κριτικά τον τρόπο με τον οποίο συγκροτούνται έννοιες, μέθοδοι και «καθεστώτα αλήθειας» στη σύγχρονη επιστήμη και κοινωνία. Επιδίωξη του μαθήματος είναι η διερεύνηση των διαδικασιών με τις οποίες παράγονται, αρθρώνονται και νομιμοποιούνται όχι μόνο η γνώση και τα κριτήρια εγκυρότητας, αλλά και οι τρόποι με τους οποίους οργανώνονται οι ταυτότητες, οι κανονικότητες, οι θεσμοί και οι σχέσεις εξουσίας. Πώς γίνονται ορισμένες κατηγορίες αυτονόητες; Πώς διαμορφώνονται υποκείμενα μέσα από επιστημονικούς, τεχνολογικούς και μιντιακούς λόγους και πρακτικές; Από την πλευρά των πολιτισμικών σπουδών, το πεδίο προσεγγίζεται διεπιστημονικά. Αντλώντας από τις σπουδές φύλου και την κριτική θεωρία των μέσων/ψηφιακού πολιτισμού, επιχειρείται η κατανόηση των διαδικασιών σημασιοδότησης και των υλικο-μιντιακών όρων της εμπειρίας. Από την άλλη, η φιλοσοφία εφαρμόζεται εδώ ως κριτική των προϋποθέσεων: αντλώντας από τις μεγάλες παραδόσεις (φαινομενολογία, αναλυτική φιλοσοφία, μεταδομισμός κτλ) αναζητά τις αθέατες δεσμεύσεις που ενσωματώνονται σε καθοδηγητικές αρχές, εννοιολογικά σχήματα και τρόπους θεμελίωσης. Ενδεικτικές εφαρμογές/περιπτώσεις ανάλυσης περιλαμβάνουν: το σώμα και το πώς αυτό συγκροτείται ως αντικείμενο γνώσης, μέτρησης και παρέμβασης, οι τεχνοεπιστήμες και οι πολιτικές της γνώσης, αναπαραστάσεις και υλικότητες των μέσων και της κυβερνοκυβερταίας.